

Landskap: Småland *Upptecknat av:* Martin Larsson
Härad: Allbo *Adress:* Platensgatan 23, Linköping
Socken: Mistelås *Berättat av:* Diverse sagesmän, som upp-
tecknaren händelsevis samman-
Uppteckningsår: 1930 *Född år:* träffat med.

Uppteckningen rör

R E G I S T E R.

Register.....	1
Gastar. Hur man skulle gå til väga, om man bli- vit gastakryst.....	2-3
Skattedrake.....	4
Möta liktåg.....	5
Råka ut för nåt. Botemedel.....	6
Käringen, som gav sin son en sådan medicin att han måste döda.....	7
Borra bort stolsteget.....	8
Läsa bort flainen.....	9
Vårfrudagsseder.....	10
Trolla till sig mjölk <small>Skriv endast på denna sida</small>	11

- 2 -
ACC. NR. 2779

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

Uppteckningen rör

När di ble plötsligt olustiga å sjuka, när di va ute å gick, sa di att di va gastakrysta. Då skulle de krypa baklänges genom en gärsgårdsstrete tre gånger å spotta för varje gång. Sen skulle di va återställda. Men helst borde di göra't sen solen gått upp. Å när di råkat ut för nåt så där å blitt gastakrysta, skulle di helst inte säga nåt om'et samma dag, eller också kunde di röra i eld, innan di sa nåt, annars ble di sjuka.

Här va en torpare, Magnus på Fyrst, som många gånger ble gastakryst, när han va't hos bonden å dagsverket å skulle gå hem. De' hände mest i det s.k. Gastahålet, i skogskanten, strax vid Olsbäck, i närheten av fotbollsbanan. Så var det en

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

A: p / J. B.

Gastar.

gång sent på kvällen, när han skulle gå hem . Bondgumman hade lagt ut garn te blekning, å de låg kvar, utstrött på marken.

2779

När Magnus kom ut å skulle ge se' iväg hemmåt, snodde han in bena i garnet, å Magnus blev rädd å to te springa hem, å ju mer snodde han in se'. När han kom hem te sin käring, skrek han: "Gode Gud, gastarna höll på å ta me." Men sen när han titade närmare efter på bena, såg han ju att de' bara va garn som snott se' omkring.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESSAMLING

A: 92

2779

Förr trodde de, att de' va en drake, som for mellan stenröret här ve Ekatorp, Villarp, å te ett rör vi Åsa-backen strax intill Agnaryd. Röret här vi Ekatorp kallas också drakröret. När draken for i luften så han ut som en ugnskvast totalt, å va alldeles som eld. Efter va de' ett långt skaft, som de' gnistrade ur. De trodde, att draken bevakade en skatt, å man har försökt gräva i båda rören, men utan att hitta nåt.

Skattedrake.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2779

Möta liktåg.

Möta liktåg.

Min far var ingen vigulant i sånt.

Men en julaftonskväll, när han gick utanför stugan, tyckte han, att det fnaskade i backen å så fick han se ett liktåg komma å stanna mitt för vårt. Han gick genast in å satte sej för sej själv å var så tyster hele kvällen.

"Varför ä I så pörker, far?" frågade jag. Det ville han inte svara på, men sen talade han om'et. Vi trodde, att det var någon hos oss, som skulle dö, men det blev i stället en liten flicka hos vår närmaste granne, och när de gick te körka stannade de utanför vårt, å far sa, att det var precis som han hade sett det på julaftonen.

Om di gick ute å råka på nåt, så di ble dåliga å illamående, skulle de' gå över, om di kröp baklänges genom ett garn å spottade tre gånger för varje gång di kröp igenom.

Di gamla svavelstickerna di hade, va också bra. Di skulle bara riva upp dem å rita kors över bröstet.

Eller också kunde de måla. De skulle då börja vid länge man å gå uppåt armen å måla tre gånger. Sen skulle de göra om samma sak två gånger till, å om de' då felades lite, så att de inte kom till samma ställe uppe på armen, hade di råkat ut för nåt, men de' blev också bra då, i det samma som de hade målat.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

E: d
B: h 2779
J: j

Råka ut
för nåt.

F: k
U: b

2779

De' va en pojke i Sutarekullen, som fått behag te en flicka. De' ä då väl över hundra år sen. Men hon sa nej. Å den som då blev mest ursinnig, de' va pojkens mor. Pojken själv ville inte göra nå åt de', men käringen köpte nå medicin på apoteket å gav åt pojken. De' va nåt, så att han inte kunde styra se', förrän han fick se blod. När sen pojken å käringen va på väg te flickan, mötte de en so, men då sa käringen te honom, att han bara skulle gå dit de' va ämnat. Å de' gjorde pojken, å han hade visst träffat flickan ute, så di hade sprungit omkring ett träd. De' syntes, för de' va nerblodat däromkring. Sen lät di resa ett kors efter flickan, men det är visst borta nu.

Käringen som gav sin son en sådan medicin att han måste döda.

J. f.

2779

1/
Stolsteget borrhade di bort. De' va en del, som kunde sånt, å jag vet en gumma, som borrhade bort de' på mej, å Britta på Berget kunde de' också. Då tog de en sån där gammal fotaring med tre ben, som di hade på de öppna spisarna. Den satte de mot pannan me' ett ben, spottade tre gånger, å sen vred di te nästa ben å spottade, å likaså me' de tredje benet. Men jag tror inte de läste nånting. När de'sen va över, å den som blitt borrhad för stolsteget skulle gå hem, fick han inte säga tack, han skulle bar gå utan att säga nåt, annars hjalp det inte.

Stolsteget.

J. J.
J. L.

2779

Om di fick liksom tryckvärk vid foten, å de' börja
bulna, kalla di flain. Då skulle den som va sjuk gå å sätta
se' först på en sten, å så kom de' en, som kunde mä't, å

läste Jungfru Maria satt på en stain
tvi flain.

sen satte di se' på en dikesren, å då läste di

Jungfru Maria satt på en rain
tvi flain.

Å så läste di en gång te, men de' kommer jag inte ihåg.

Flainen.

N: 8

2779

Vårfrudagsafton skulle man lägga se' ljusan kväll.

Annars skulle tranan komma, sa di åt barnen.

Min mor va också så noga me' att de' skulle vara nya sängkläder te Vårfrudan. Så om de' också inte va tid att di skulle byta sängkläder då, så gjorde hon de' i alla fall, för hon mena, att te den da'n skulle de' va rent.

Vårfrudagsse-
DER.

N: b

C: a

2779

Skära torsdan va de' en del käringar, som kunde springa ut te sina grannars gårdar å springa omkring lagårdsdyngan tre gånger å ropa; "Så långt som mitt rop höres, så är sanket mitt." Men di ska gå ikring tre gånger, innan de' hinner komma nån, annars gör de' ingen verkan. De' va en gång en käring, som hörde, att de' va nån ute å skrek, å då sprang hon ut å slo te gumman på truten, så den gången hann hon inte me't. Å de' ä ju inte heller vem som helst, som kan'et. De' fi' lov å va en gumma, som hade lite trollkonster för se'.

Trolla till
sig mjölk.